

Byla C-188/07

Commune de Mesquer

prieš

Total France SA ir Total International Ltd

(*Cour de cassation* (Prancūzija) prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Direktyva 75/442/EEB — Atliekų valdymas — Atliekų sąvoka — Principas „teršėjas moka“ — Turėtojas — Ankstesni turėtojai — Produkto, iš kurio atsirado atliekos, gamintojas — Nafta ir likutinis mazutas — Laivo paskendimas — Konvencija dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą — FIPOL“

Generalinės advokatės J. Kokott išvada, pateikta 2008 m. kovo 13 d. . . . . I - 4505
2008 m. birželio 24 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas . . . . I - 4538

Sprendimo santrauka

1. *Aplinka — Atliekos — Direktyva 75/442 — Atliekų sąvoka*
(Tarybos direktyva 75/442, iš dalies pakeista Sprendimu 96/350)

2. *Aplinka — Atliekos — Direktyva 75/442 — Atsitiktinis naftos išsiliejimas į jūrą, dėl kurio buvo užteršta valstybės narės pakrantė*
(EB 174 straipsnio 2 dalis; Tarybos direktyvos 75/442, iš dalies pakeistos Sprendimu 96/350, 15 straipsnis)
3. *Tarptautiniai susitarimai — Tarptautinė konvencija dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą — Tarptautinė konvencija dėl tarptautinio taršos nafta padarytos žalos kompensavimo fondo įkūrimo*
(Tarybos sprendimas 98/392)
4. *Aplinka — Atliekos — Direktyva 75/442 — Atsitiktinis naftos išsiliejimas į jūrą, dėl kurio buvo užteršta valstybės narės pakrantė*
(Tarybos direktyvos 75/442, iš dalies pakeistos Sprendimu 96/350, 1 straipsnio b ir c punktai bei 15 straipsnis)

1. Tokia medžiaga, kokia yra kaip kuras parduodamas likutinis mazutas, nėra atlieka Direktyvos 75/442 dėl atliekų, iš dalies pakeistos Sprendimu 96/350, prasme, jeigu ji eksploatuojama ar parduodama ekonomiškai naudingomis sąlygomis ir iš tikrųjų gali būti naudojama kaip kuras prieš tai jos neperdirbus.

eksploatuojama ar parduodama prieš tai jos neperdirbus.

(žr. 48, 63 punktus, rezoliucinės dalies 1 ir 2 punktus)

Paskendus laivui į jūrą atsitiktinai išsiplūsi nafta, kuri susimaišė su vandeniu ir smėliu, tekanti palei tam tikros valstybės narės pakrantę, kol ją pasiekia, yra atlieka minėtos direktyvos 1 straipsnio a punkto prasme, jeigu ji nebegali būti

2. Principo „teršėjas moka“ EB 174 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos antro sakinio ir Direktyvos 75/442 dėl atliekų, iš dalies pakeistos Sprendimu 96/350, 15 straipsnio prasme taikymas būtų nesėkmingas, jeigu tokie asmenys, dėl kurių susidarė atliekos – nepaisant to, ar jie yra jų turėtojai, ankstesni turėtojai arba produkto, iš kurio atliekos atsirado, gamintojai – galėtų išvengti šioje direktyvoje numatytų finansinių pareigų, nors aiškiai įrodyta jūroje išsiliejusios, nors ir atsitiktinai, naftos, kuria buvo užteršta

tam tikros valstybės narės pakrantės teritorija, kilmė.

15 straipsnį atsitiktiniam naftos išsiliejimui į jūrą, dėl kurio buvo užteršta tam tikros valstybės narės pakrantė:

(žr. 71, 72 punktus)

3. Bendrijai nėra privaloma Tarptautinė konvencija dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą ir Tarptautinė konvencija dėl tarptautinio taršos nafta padarytos žalos kompensavimo fondo įkūrimo. Pirma, Bendrija nėra prisijungusi prie šių tarptautinių dokumentų ir, antra, ji negali būti laikoma perėmusia savo valstybių narių įsipareigojimus vien todėl, kad ne visos valstybės narės yra šių konvencijų susitariančiosios šalys, ar netiesiogiai saistoma šių konvencijų dėl 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėje pasirašytos Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos, įsigaliojusios 1994 m. lapkričio 16 d. ir patvirtintos Sprendimu 98/392/EB, 235 straipsnio, kurio 3 dalis tik nustato bendrą šios konvencijos šalių pareigą bendradarbiauti.

(žr. 85 punktą)

4. Taikant Direktyvos 75/442 dėl atliekų, iš dalies pakeistos Sprendimu 96/350,

— nacionalinis teismas gali pripažinti šios naftos pardavėją ir ją gabenančio laivo frachtuotoją minėtų atliekų gamintojais Direktyvos 75/442 1 straipsnio b punkto prasme ir tuo pačiu „ankstesniais turėtojais“ pagal šios direktyvos 15 straipsnio antros įtraukos pirmąją dalį, jeigu šis teismas, atsižvelgęs į aplinkybes, kurias gali vertinti tik jis pats, padaro išvadą, kad tas pardavėjas-frachtuotojas prisidėjo prie šio laivo paskendimu sukeltos taršos atsiradimo grėsmės, ypač jeigu nesiėmė priemonių tam, kad tokio incidento išvengtų, tokių, kaip antai laivo pasirinkimas,

— jeigu atliekų, susidariusių naftai atsitiktinai išsiliejus į jūrą, šalinimo išlaidų Tarptautinis taršos nafta padarytos žalos kompensavimo fondas nepadengia ar to padaryti negalima dėl to, kad viršijama šiam incidentui numatyta žalos atlyginimo riba, ir jeigu, taikant numatytus apribojimus ir (arba) atleidimo nuo atsakomybės atvejus, tam tikros valstybės narės nacionalinė teisė, įskaitant išplaukiančią iš tarptautinių konvencijų, trukdo tam, kad šias išlaidas padengtų laivo savininkas ir (arba) jo frachtuotojas, nors pastarieji ir turi būti laikomi „turėtojais“ Direktyvos 75/442 1 straipsnio

c punkto prasme, tokia nacionalinė teisė, siekiant užtikrinti Bendrijos teisę atitinkantį šios direktyvos 15 straipsnio perkėlimą, turi leisti, kad šias išlaidas padengtų produkto, iš kurio atsirado taip pasklidusios atliekos, gamintojas. Tačiau pagal principą „teršėjas moka“ toks gamintojas gali būti įpareigotas padengti

šias išlaidas, tik jei dėl savo veiklos prisidėjo prie paskendus laivui sukeltos taršos atsiradimo grėsmės.

(žr. 78, 82, 89 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)